

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ**

(Обн. ДВ. бр.35 от 15 Май 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.105 от 30 Декември 2016г., доп. ДВ. бр.103 от 28 Декември 2017 г., изм. ДВ. бр.27 от 27 Март 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.38 от 8 Май 2018г., изм. ДВ. бр.83 от 9 Октомври 2018г.)

§ 1. В чл. 5, ал. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 5 се отменя.

2. Създава се нова т. 8:

„8. дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.“.

§ 2. В чл. 6, ал. 1, т. 3 се изменя така:

3. министъра на регионалното развитие и благоустройството – в областта на повишаване на енергийната ефективност в жилищния сграден фонд на Република България и при разработването и въвеждането на технически правила и норми за енергийни характеристики на сгради;

§ 3. В чл. 7, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 1а:

„1а. разработва и внася за приемане от Министерския съвет съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради;“.

2. Точка 6 се отменя.

3. Създава се нова т. 7а:

„7а. утвърждава списък на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и техните индивидуални цели за енергийни спестявания;

4. Точка 12 се отменя.

§ 4. В чл. 8 се създава нова т. 5:

„5. предоставя на министъра на енергетиката, в срок до 31 декември, информация за изпълнение на политиката и мерките в областта на енергийната ефективност в промишлеността.“

§ 5. В чл. 9 се правят следните изменения:

1. Създава се нова т. 1а:

„1а. съвместно с министъра на енергетиката разработва и внася за приемане от Министерския съвет дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.;“.

2. Създава се нова т. 7:

„7. предоставя на министъра на енергетиката, ежегодно в срок до 31 декември на съответната година, информация за изпълнение на политиката и мерките за енергийна ефективност в жилищни сгради и информация за изпълнение на мерките за енергийна ефективност в нежилищни сгради финансирани с публични средства.“

§ 6. В чл. 10 се създава нова т. 3:

„3. предоставя на министъра на енергетиката, ежегодно в срок до 31 декември, на съответната година, информация за изпълнение на политиката и мерките за енергийна ефективност в сектор Транспорт.“

§ 7. В чл. 11, ал. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се т. 3а и 4а:

„3а. организира , ежегодно в срок до 31 март, изготвянето и публикуването, на анализ на състоянието на енергийната ефективност в страната и на годишния напредък по изпълнението на политиката и мерките за повишаване на енергийната ефективност, включително на изпълнението на целта по чл. 14а, ал. 1;“.

„4а. организира изготвянето и представянето на министъра на енергетиката, в срок до 31 януари, на информация за напредъка по изпълнението на политиката и мерките за повишаване на енергийната ефективност за целите на докладването по Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България;“.

2. В т. 5 думата „март“ се заменя с „януари“.

3. Създава се т. 5а:

„5а. представя на министъра на енергетиката, ежегодно в срок до 15 март, списък на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и техните индивидуални цели за енергийни спестявания;“.

4. Точка 6 се отменя.

§ 8. В чл. 12, ал. 6 думите „1 март на годината, следваща годината на изпълнение на съответните дейности и мерки.“ се заменят с „15 декември на отчетната година.“.

§ 9. Член 13 се изменя така:

„Чл. 13. (1) Националните цели за енергийна ефективност се определят като количество спестявания в първичното и в крайното енергийно потребление.“

(2) Националната цел за енергийна ефективност се определя:

1. в Националния план за действие по енергийна ефективност за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.;

2. в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г.

(3) При определянето на националните цели по ал. 2, т. 1 и т. 2 се отчита прогнозното първично и крайно енергийно потребление до 31 декември 2020 г. съответно до 31 декември 2030 г., въз основа на:

1. потенциала за спестяване на енергия по икономически ефективен начин;

2. развитието на brutния вътрешен продукт и прогнозите за него;

3. промените в количествата внесена и изнесена енергия;

4. промените в енергийния микс, оползотворяването на енергията от възобновяеми източници, използването на ядрена енергия, изграждането на съоръжения за улавяне и съхранение на въглероден диоксид;

5. действащите мерки за повишаване на енергийната ефективност, изпълнени в изминал период."

§ 10. В чл. 14 ал. 6 - 11 се отменят.

§ 11. Създават се чл. 14а и 14б:

„Чл. 14а. (1) За подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност по чл. 13, ал. 2, т. 2 се въвеждат схема за задължения за енергийни спестявания и алтернативни мерки, които да осигурят постигането на обща кумулативна цел за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г.

(2) Общата кумулативна цел за енергийни спестявания да се прилага за десет годишен период след 2030 г.

(3) Общата кумулативна цел по ал. 1 за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. се определя като натрупване на нови енергийни спестявания от минимум 0,8 на сто годишно от годишното крайно енергийно потребление осреднено за 2016 г., 2017 г. и 2018 г.

(4) Разликата между общата кумулативна цел по ал. 1 и прогнозните енергийни спестявания от прилагането на алтернативните мерки се разпределя като индивидуални цели за енергийни спестявания между следните задължени лица:

1. крайни снабдители, доставчици от последна инстанция, търговци с издадена лицензия за дейността "търговия с електрическа енергия", които продават електрическа енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;

2. топлопреносни предприятия и доставчици на топлинна енергия, които продават топлинна енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;

3. крайни снабдители и търговци на природен газ, които продават на крайни клиенти повече от 1 млн. кубически метра годишно;

4. търговци на течни горива, които продават на крайни клиенти повече от 500 тона течни горива годишно;

5. търговци на твърди горива, които продават на крайни клиенти повече от 13 хил. тона твърди горива годишно.

(5) Енергийните спестявания, постигнати при изпълнение на чл. 14, ал. 1 след 31 декември 2020 г., не се отчитат в размера на изискваните енергийни спестявания за периода на задължения от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

(6) При определяне на общата кумулативна цел по ал. 2 могат да се използват следните стойности за изчисление на енергийни спестявания в размер:

1. по 0,7 на сто годишно за 2021 и 2022 г.;

2. по 0,75 на сто годишно за 2023 и 2024 г.;

3. по 0,93 на сто годишно за периода 2025 – 2030 г.

Чл. 146. (1) Алтернативна мярка е всяка мярка на политика, която води до постигане на енергийни спестявания при крайното потребление на енергия, различна от схемата за задължения за енергийни спестявания.

(2) Алтернативните мерки, които ще се прилагат, очакваните прогнозни енергийни спестявания от тях и отговорните за тяхното изпълнение органи се посочват в Националния план за действие по енергийна ефективност и Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България.

(3) В Националния план за действие по енергийна ефективност и в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България се включват една или повече алтернативни мерки, които отговарят на следните изисквания:

1. предвиждат поне два междинни периода за отчитане и прилагането на мярката допринася за постигане на общата кумулативна цел за спестена енергия при крайното потребление на енергия до 31 декември 2020 г. и за периода на задължение от 1 януари 2021 до 31 декември 2030 г.;

2. определят отговорностите на органите на изпълнителната власт, участващите и изпълняващите лица;

3. определят по прозрачен начин енергийните спестявания, които трябва да се постигнат;

4. обемът на енергийните спестявания, който трябва да се постигне от дадена мярка, се изразява под формата на крайно или на първично енергийно потребление по

коэффициенти на превръщане съгласно наредбата по чл. 18, ал. 1;

5. изчисляват енергийните спестявания от прилагането на мярката по методи и принципи съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2;

6. гарантират наблюдение на резултатите и предвиждат подходящи мерки, когато напредъкът е незадоволителен;

7. предвиждат ежегодно публикуване на данните за годишните тенденции в енергийните спестявания;

8. предвиждат приоритетно изпълнение на мерки за повишаване на енергийната ефективност при уязвими клиенти, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в сгради за социално жилищно настаняване.

(4) Алтернативните мерки трябва да отговарят и на следните допълнителни критерии:

1. да предвиждат въвеждането на система за контрол, която включва и независима проверка на статистически значим дял от мерките за подобряване на енергийната ефективност - за алтернативните мерки, за които се прилагат изискванията на ал. 3, т. 2 – 6 ;

2. да предвижда участващите лица да представят и да оповестяват публично годишни доклади за постигнатите енергийни спестявания, когато е приложимо - за алтернативните мерки, за които се прилага изискването на ал. 3, т. 3;

3. осъществяването на мерки за енергийна ефективност води до постигането на енергийни спестявания.

(5) Обхватът и оценката на ефекта от изпълнените алтернативни мерки се посочва в ежегодните отчети за изпълнението на националните планове за действие по енергийна ефективност, а за периода на задължение от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. в анализа по чл. 11, ал. 6, т. 3а и информацията по чл. 11, ал. 6, т. 4а.

(6) Не се допуска двойно отчитане на енергийни спестявания от изпълнението на индивидуалните цели на задължените лица и от прилагането на алтернативни мерки."

§ 12. В чл. 15 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Индивидуалните цели за енергийни спестявания представляват:

1. ежегодни енергийни спестявания при крайните клиенти за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.;

2. ежегодни енергийни спестявания при крайното потребление на енергия за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г.“.

2. В ал. 2 след думите „ал. 1“ се добавя „т. 1“.

3. Създават се ал. 6 - 10:

„(6) Индивидуалните годишни цели по ал. 1, т. 2 се определят, като разликата между изчислената годишна стойност на енергийните спестявания по чл. 14а, ал. 2 и оценката на енергийните спестявания от алтернативни мерки през съответната година се разпределя между задължените лица чл. 14а, ал. 4 пропорционално на продадените от съответното задължено лице количества енергия на крайни клиенти през предходната година.

(7) В срок до 1 март на съответната година агенцията изготвя и публикува на интернет страницата си проект на списък на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и техните индивидуални годишни цели.

(8) Списъкът на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и техните индивидуални годишни цели се актуализират ежегодно съобразно промяната в количествата на продажбите на съответното задължено лице спрямо общото крайно потребление на енергия за предходната година.

(9) Индивидуалните годишни цели на задължените лица по чл. 14а, ал. 4, които не са подали в агенцията информация за извършените от тях продажби на енергия към крайните клиенти през предходната година, се определят въз основа на определени от агенцията количества продадена енергия при условията и по реда на наредбата по чл. 18, ал. 1.

(10) Компетентните органи предоставят на изпълнителния директор на агенцията необходимата информация с оглед правомощията му по чл. 11, ал. 6, т. 3а и т. 4а.“

§ 13. В чл. 16, т. 3 се изменя така:

„3. постигнати през дадена година, които да бъдат отчетени за предходните четири или следващите три години в периода на задължение от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.“

§ 14. Създава се чл. 16а:

„Чл. 16а. При отчитане изпълнението на индивидуалните годишни цели задължените лица по чл. 14а, ал. 4 могат да включват спестени количества енергия при крайните клиенти постигнати през дадена година като постигнати за предходните четири или следващите три години при условие, че мерките са изпълнени в периода на задължение от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г.“

§ 15. Член 17 се изменя така:

„Чл. 17. За изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания за периода на задължение от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. и от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 могат да ползват намаляване на определената им индивидуална годишна цел с едно на сто при предоставяне на информацията по чл. 63, ал. 10.“

§ 16. В чл. 18 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думата „методиките“ се заменя с „методите“.

2. Алинея 3 се отменя.

§ 17. В чл. 19 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3 :

„(3) Списъкът на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и определените им индивидуални цели за енергийни спестявания се утвърждава от министъра на енергетиката ежегодно в срок до 31 март.

2. Създава се ал. 4:

(4) Актуализацията на списъка на задължените лица по чл. 14а, ал. 4 и техните индивидуални цели за енергийни спестявания се извършва от агенцията ежегодно в срок до 1 март.“.

3. Досегашната ал. 3 става ал. 5.

§ 18. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. След думите „чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“.

2. Създават се т. 3 и 4:

„3. изпълняват приоритетно мерки за повишаване на енергийната ефективност при уязвими клиенти, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в социални домове за настаняване;

4. демонстрират, че действията им за осъществяването на мерки за енергийна ефективност водят до постигането на енергийните спестявания.“.

§ 19. Създава се чл. 20а:

„Чл. 20а. (1) Спестяванията на енергия от мерки, прилагани за изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания на задължените лица и от алтернативни мерки трябва да са допълнителни, спрямо спестяванията, които при всички случаи биха се реализирали и без дейността на задължените, участващите или изпълняващите страни или на органите на изпълнителната власт.

(2) Спестяванията на енергия от мерки, произтичащи от прилагането на законодателството на Европейския съюз, се считат за такива мерки, които при всички случаи биха се реализирали, и поради това не могат да се отчитат за изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания на задължените лица и от алтернативните мерки.

(3) За изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания на задължените лица и на алтернативните мерки се отчитат само спестявания на енергия от мерки, надхвърлящи:

а) стандартите на Европейския съюз за емисии от нови леки пътнически автомобили и нови леки търговски превозни средства, произтичащи от прилагането на Регламент (ЕО) № 443/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за определяне на стандарти за емисиите от нови леки пътнически автомобили като част от цялостния подход на Общността за намаляване на емисиите на CO₂ от лекотоварните превозни средства и Регламент (ЕС) № 510/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2011 година за определяне на стандарти за емисиите от нови леки търговски превозни средства като част от цялостния подход на Съюза за намаляване на емисиите на CO₂ от лекотоварните превозни средства;

б) изискванията на Европейския съюз за оттегляне от пазара на някои продукти, свързани с потреблението на енергия, в съответствие с изпълнението на мерки за прилагане съгласно Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението.

(4) Енергийните спестявания, свързани с обновяването на съществуващи сгради, могат да се декларират като икономии на енергия за целите на чл. 14, ал. 1 и чл. 14а, ал. 1.

(5) При изчислението на енергийните спестявания по чл. 14, ал. 1 и чл. 14а, ал. 1 се отчита жизненият цикъл на мерките и темпът, с който ефектът на икономии постепенно намалява. Това изчисление отчита икономии, които ще се постигнат от всяко отделно действие през периода от датата на неговата реализацията до 31 декември 2020 г. или до 31 декември 2030 г., според периода на задължение."

§ 20. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“.

2. В ал. 1, т. 2 се изменя така:

„2. правят вноски във Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или в други финансови посредници за финансиране на инвестиции в дейности и мерки за енергийна ефективност, като размерът на вноските необходими за изпълнение на мерки за постигане на индивидуалните им цели, се договарят между задълженото лице и Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или друг финансов посредник;"

3. В ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

а) след думите „чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“;

б) думите „прехвърляне на удостоверенията“ се заменят с „придобиване на съответните“.

§ 21. В чл. 22 след думите „чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“.

§ 22. В наименованието на глава Втора, раздел III, преди думата „Национални“ се добавя „Дългосрочната стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.“.

§23. Създава се чл. 24а:

„Чл. 24а. Дългосрочната стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. съдържа:

1. преглед на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради (национален сграден фонд) въз основа на статистически извадки и очакван дял на обновените сгради през 2020 г.;
2. определянето на разходно ефективни подходи за обновяване, съобразени с вида сгради и климатичната зона, като се отчитат подходящите моменти за интервенция, ако има такива, в жизнения цикъл на сградата;
3. политики и действия за насърчаване на икономически ефективно основно обновяване на сгради, включително поетапно основно обновяване;
4. преглед на политиките и действията, насочени към сгради с най-лоши характеристики, пречките пред разпределянето на стимулите и слабостите на пазара, и определяне на подходящи действия на национално равнище, които допринасят за намаляване на енергийната бедност;
5. политики и действия, насочени към всички сгради за обществено обслужване;
6. преглед на националните инициативи за насърчаване на интелигентните технологии в сгради и общности, както и на придобиването на умения и образование в секторите на строителството и енергийната ефективност;
7. очаквани спестявания на енергия и ползите от тях, включително ползите за здравето, безопасността и качеството на въздуха;
8. възможности за създаване на условия за достъп на инвеститорите за пакетни решения чрез обединяване на проекти, включително чрез инвестиционни платформи или групи, и чрез консорциуми от малки и средни предприятия;
9. механизми за намаляване на възприемания риск за инвеститорите и физическите лица при изпълнение на мерки за енергийна ефективност;
10. възможности за използване на публично финансиране за привличане на допълнителни инвестиции от частния сектор или за преодоляване на специфични слабости на пазара;
11. възможности за насочване на инвестиции за постигане на енергийно ефективен обществен сграден фонд;
12. създаване на достъпни и прозрачни инструменти за предоставяне на консултации, като обслужване на потребителите на едно гише и

консултиране по въпроси в енергийната област, свързани с подходящи мерки за повишаване на енергийната ефективност и инструменти за финансиране;

13. пътна карта с мерки допринасящи за постигане на декарбонизиран национален сграден фонд и улесняване на раходно-ефективната трансформация на съществуващи сгради в сгради с близко до нулево потребление на енергия, измерими показатели за напредъка и индикативни етапни цели за 2030 г., 2040 г. и 2050 г.“.

§ 24. В чл. 29 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 след думите „намаляване на“ се добавя „енергийното потребление и“ и думата „на“ се заменя със „за“.
2. В т. 9 думата „домакинствата“ се заменя с „крайните потребители на енергия“.

§ 25. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Инвестиционните проекти по ал. 1 трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да са съобразени с техническата, екологичната и икономическата осъществимост на алтернативни високоефективни инсталации и системи;

2. да осигуряват възможност за монтиране на устройства за саморегулиране и за отделно регулиране на температурата във всяка стая или, когато е оправдано, в специално определен отоплен участък на обособената част на сградата, когато това е технически и икономически осъществимо.“.

2. Алинея 3 се отменя.

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Показателите за разход на енергия и енергийните характеристики на сградите, минималните изисквания за енергийните характеристики на сградите или на части от тях с оглед постигане на равнищата на оптималните разходи, техническите изисквания за енергийна ефективност и методиката/стандартите за определяне на разхода на енергия в сградите, включително на сградите с близко до нулево потребление на енергия, се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството.“

4. Създава се ал. 6:

„(6) Изискванията към техническите сградни инсталации, включително към енергийните им характеристики, правилното монтиране и подходящите оразмеряване, настройка и контрол на техническите сградни инсталации в сгради се определят с

наредби за проектирането, изпълнението, контрола и въвеждането в експлоатация на строежите, издадени от министъра на регионалното развитие и благоустройството самостоятелно или съвместно с компетентните министри.“.

§ 26. Създава се чл. 31а:

„Чл. 31а. (1) Сградите за обществено обслужване в експлоатация с разгъната застроена площ над 250 кв. м с инсталации по чл. 49 всяка с полезна номинална мощност за отопление или охлаждане на помещения над 290 kW се оборудват със системи за сградна автоматизация и управление, когато това е технически осъществимо и икономически целесъобразно. Техническата осъществимост и икономическата целесъобразност се обосновават с инвестиционния проект и/или при обследването на сградата.

(2) Системите за сградна автоматизация и управление по ал. 1 се осигуряват със следните функционални възможности:

1. извършват постоянен мониторинг, регистрират, анализират и дават възможност за регулиране на потреблението на енергия;
2. извършват сравнителен анализ на енергийните характеристики на сградата, отчитат намаляване на ефективността на техническите сградни инсталации и информират лицето, отговорно за съоръженията или техническото управление на сградите, относно възможностите за повишаване на енергийната ефективност;
3. позволяват комуникация със свързани технически сградни инсталации и друго оборудване в сградата и са оперативно съвместими с техническите сградни инсталации независимо от използваните от тях технологии, устройства и от техните производители.“.

§ 27. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думата „писменото“ се заличава и думата „искане“ се заменя с „искането“.
2. В ал. 5 след думите „отказ за вписване“ се добавя „са електронни документи и“.

§ 28. В чл. 46, ал. 2 думите „на хартиен и на електронен носител“ се заменят с „по електронен път през портала за електронни услуги на агенцията.“.

§ 29. В глава Трета, наименованието на раздел III се изменя така:

„Проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации, инсталации за комбинирано отопление и вентилация и климатични инсталации в сгради“.

§ 30. В чл. 49 думите „с водогрейни котли“ се заличават и след думите „отоплителни инсталации“ се добавя „инсталации за комбинирано отопление и вентилация“.

§ 31. Член 50 се изменя така:

„Чл. 50. (1) На проверка по реда на този закон подлежат отоплителни инсталации и инсталации за комбинирано отопление и вентилация в сгради с полезна номинална мощност за отопление на помещения над 70 kW.

(2) В зависимост от инсталираната мощност и вида на използваната енергия отоплителните инсталации и инсталации за комбинирано отопление и вентилация подлежат на задължителна периодична проверка за енергийна ефективност веднъж на:

1. всеки 6 години - за отоплителни инсталации на природен газ с единична номинална мощност над 70 kW до 100 kW включително;

2. всеки 4 години - за отоплителни инсталации на течно или твърдо гориво с единична номинална мощност над 70 kW до 100 kW включително, и на природен газ с единична номинална мощност над 100 kW;

3. всеки две години - за отоплителни инсталации на течно или твърдо гориво с единична номинална мощност над 100 kW;

4. всеки 4 години – за инсталации за комбинирано отопление и вентилация с полезна номинална мощност над 70 kW.

(3) Проверката по ал. 2 включва оценка на:

1. състоянието и функционирането на достъпните части от отоплителните инсталации на сградите, включително водогрейните котли, системите за управление на топлоподаването и циркулационните помпи;

2. коефициента на полезно действие на водогрейните котли - само за отоплителни инсталации и инсталации за комбинирано отопление и вентилация с единична номинална мощност над 70 kW;

3. оразмеряването на водогрейните котли в съответствие с нуждите от отопление на сградата.

(4) Оценката по ал. 3, т. 3 не се извършва, ако в периода между две проверки не са извършени промени в отоплителната система или в изискванията относно отоплението на сградата.

(5) Проверката на отоплителните инсталации се извършва през отоплителния период при работещи отоплителни инсталации с водогрейни котли.

(6) Първата проверка на отоплителни инсталации и инсталации за комбинирано отопление и вентилация в нови сгради се извършва в обхвата на обследването за енергийна ефективност на сградата след въвеждането ѝ в експлоатация.

(7) Сградите за обществено обслужване, които отговарят на изискването на чл. 31а се освобождават от изискванията за проверка по ал. 1“.

§ 32. В чл. 51, ал. 1 числото „12“ се заменя със „70“.

§ 33. В чл. 52, ал. 1, т. думите „с водогрейни котли“ се заличават и след думите „отоплителни инсталации“ се добавя „инсталации за комбинирано отопление и вентилация“.

§ 34. В чл. 53, ал. 1 думите „с водогрейни котли“ се заличават.

§ 35. В чл. 54 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „с водогрейни котли“ се заличават и след думите „отоплителни инсталации“ се добавя „инсталациите за комбинирано отопление и вентилация“.
2. В ал. 3 в края се добавят думите „и на агенцията“.

§ 36. В чл. 55 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „с водогрейни котли“ се заличават, след думите „отоплителни инсталации“ се добавя „инсталациите за комбинирано отопление и вентилация“.
2. В ал. 2 думите „на хартиен и на електронен носител“ се заменят с „по електронен път през портала за електронни услуги на агенцията.“.

§ 37. В чл. 56 думите „с водогрейни котли“ се заличават и след думите „отоплителни инсталации“ се добавя „инсталациите за комбинирано отопление и вентилация“.

§ 38. В чл. 57 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, в т. 1 и 2 в началото се добавят думите „сгради и промишлени системи“.
2. Алинея 9 се отменя.

§ 39. В чл. 58, ал. 2 думите „на хартиен и на електронен носител“ се заменят с „по електронен път през портала за електронни услуги на агенцията.“.

§ 40. В чл. 59 се правят следните изменения:

1. Алинея 2 се отменя.
2. В ал. 4 думите „обследване за енергийна ефективност за доказване изпълнението на предписаните мерки, както и“ се заличават.

§ 41. В чл. 60 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думата „писменото“ се заличава думата „искане“ се заменя с „искането“.
2. В ал. 5 след думата „писмен“ се заличава и след думите „отказ за вписване“ се добавя „са електронни документи и“.

§ 42. В чл. 63 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „Задължените лица по чл. 14, ал. 4,“ се заличават.
2. В ал. 2:
 - а) в т. 1 след думите „по чл. 12, ал. 2“ се добавя „на мерките по чл. 23, ал. 1“.

б) точка 4 се отменя.

3. В ал. 3, в края се добавят думите „по електронен път или през портала за електронни услуги на агенцията.“.

4. В ал. 4 след думите „не по-късно“ се добавя „от 15 декември на отчетната година“ и думите „1 март на годината, следваща годината на отчитане“ се заличават.

5. Алинея 5 се отменя.

6. Създават се ал. 8 - 12:

„(8) Задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 изготвят годишна информация за изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания.

(9) Информацията по ал. 8 включва изпълнените мерки и постигнатите енергийни спестявания, начините на тяхното изпълнение съгласно чл. 21, ал. 1 и посочва съответствието с критериите по чл. 20, т. 2 и т. 4 и чл. 20а, ал. 2.

(10) Задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 ежегодно в срок до 15 февруари на съответната година могат да предоставят на кмета на съответната община информация за количествата на продадената на крайните клиенти енергия на територията на общината за предходната година.

(11) Информацията по ал. 8 се изготвя по образец, утвърден от изпълнителния директор на агенцията и се представя в агенцията не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитане.

(12) Документите, доказващи изпълнението на индивидуалните цели, се съхраняват от лицата по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 и се предоставят в агенцията при поискване в 14-дневен срок от получаване на искането.“

§ 43. В чл. 66, ал. 3 след думите „чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“, след думата „предоставят“ се добавя „безплатно“.

§ 44. В чл. 67 се правят следните допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Задължените лица по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 предоставят енергийноэффективни услуги самостоятелно или правят вноски във Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или в други финансови посредници за изпълнение на проекти за повишаване на енергийната ефективност.“

2. В ал. 4 след думите „по чл. 14, ал. 4“ се добавя „т. 1-3 и 14а, ал. 4, т. 1-3“.

§ 45. В чл. 68 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 се създава т. 12:

„12. данни за отчетеното или изчислено потребление на енергия в сградите по чл. 38, ал. 1.“.

2. В ал. 3:

а) в т. 2 след думите „по чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“.

б) в т. 8 думите „за постигане на индивидуалните цели“ се заличават.

3. Създава се ал. 4:

(4) При поискване агенцията предоставя за статистически или научноизследователски цели, както и на собственика на сградата, обобщени анонимизирани данни, събирани или съхранявани по реда на този закон, в съответствие с изискванията за защита на личните данни.

§ 46. В чл. 69 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 след думите „по чл. 14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“.

б) в т. 3 думите „думите „с водогрейни котли“ се заличават и след думите „отоплителни инсталации“ се добавя „инсталации за комбинирано отопление и вентилация“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Информацията по чл. 68, ал. 3, т. 2 се предоставя до 15 февруари на съответната година, а информацията по чл. 68, ал. 2 и 3 се предоставя на агенцията в предвидените в този закон срокове.“

3. Създава се нова ал. 3:

(3) За целите на отчетите по чл. 5, ал. 3, т. 6, лицата по ал. 1 предоставят на агенцията информацията по чл. 68, ал. 2 и 3 не по-късно от 1 март 2021 г.;“.

4. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

§ 47. В чл. 71 се създават ал. 4 - 6:

„(4) При разработване на схемите и механизмите за насърчаване на енергийната ефективност в сгради се отчитат прогнозните или постигнатите спестявания на енергия, като се вземат предвид един или няколко от следните критерии:

1. енергийните характеристики на оборудването или материалите, използвани при изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградата, монтиране на оборудването или материалите от лица, притежаващи необходимата професионална квалификация за това, придобита при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение;

2. стандартните стойности за изчисляване на спестяването на енергия в сградите;

3. сравнителен анализ на сертификатите за енергийни характеристики,

издадени преди и след подобряването на енергийните характеристики на сградата.

4. резултатите от обследването на енергийната ефективност или от друг подходящ, прозрачен и пропорционален метод, който показва подобряване на енергийните характеристики.

(5) При изпълнението на национални или европейски схеми и механизми за подпомагане, по които се предвижда изпълнението на мерки за енергийна ефективност, се въвеждат системи за измерване, контрол и проверка, с които се извършва документална проверка на поне една представителна извадка със статистически значим дял от изпълнени мерки за подобряване на енергийната ефективност. Измерването, контролът и проверката се осъществява от органа, администриращ съответната национална или европейска схема или механизъм за подпомагане.

(6) При изпълнение на мерки, свързаните с данъчното облагане, разпоредбата на ал. 5 не се прилага.“.

§ 48. В чл. 72 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„Чл. 72. (1) Договорите с гарантиран резултат (ЕСКО договори) имат за предмет изпълнението на мерки за повишаване на енергийната ефективност в сгради, предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, като инвестициите (строителство, доставки или услуги) за реализирането на тези мерки се изплащат по отношение на договорно гарантирано равнище на подобряване на енергийната ефективност или друг договорен критерий, свързан с енергийните характеристики.“

2. Алинея 3 се отменя.

§ 49. В чл. 73 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 в началото се добавят думите „В случаите когато обследването за енергийна ефективност е извършено от трети лица,“.

2. В ал. 3 се създава т. 9:

„9. методика за оценка на спестената енергия.“

3. В ал. 4 след думите “Изпълнителите” се добавя „и/или възложителите“.

4. Алинея 5 се отменя.

§ 50. В чл. 74 в края се добавя „за целите на чл. 75, ал. 2.“.

§ 51. В чл. 75 се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 след думите „14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“.

2. В ал. 3 в т. 1 и 2 след думите „14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“.

§ 52. В чл. 76 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 думите „с водогрейни котли“ се заличават, след думите „отоплителни инсталации“ се добавя „инсталации за комбинирано отопление и вентилация“.

б) създават се т. 3 и 4:

„3. прилагане на измерени спестявания на енергия, при които икономии от прилагането на дадена мярка или на пакет от мерки се определя чрез регистриране на действителното намаление на потреблението на енергия, като се вземат предвид такива фактори като допълнителност, обитаване, обем на продукцията и метеорологични условия, които могат да влияят върху потреблението, съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2;

4. прилагане на стойности на спестявания на енергия в съответствие с резултати от независим мониторинг на предходни мерки за енергийна ефективност в сходни инсталации, разработени съгласно наредбата по чл. 18, ал. 2.“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Доказването на постигнатите енергийни спестявания по ал. 1, т. 1 и 3 се осъществява от лицата по чл. 43, ал. 1 и 2 и чл. 59, ал. 1, постигнатите спестявания по чл. ал. 1, т. 2 се оценява от задължено лице по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4 или от лицата по чл. 43, ал. 1 и 2 и чл. 59, ал. 1 и по ал. 1, т. 4 от задължено лице по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4.“.

3. В ал. 3 думата „методики“ се заменя с „методи по ал. 1“.

§ 53. Член 77 се отменя.

§ 54. В чл. 87, ал. 2, т. 6 се изменя така:

„б. изготвя годишен отчет за изпълнени проекти за енергийни спестявания, финансирани чрез фонда, и го предоставя в агенцията не по-късно от 31 декември на отчетната година.“.

§ 55. В чл. 89 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, в т. 2 след думите „14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“.

2. В ал. 2:

а) точка 2 се изменя така:

„2. извършва проверки по системен или случаен подбор;“

б) създава се т. 4:

„4. дава задължителни предписания за отстраняване на констатирани нарушения по този закон и подзаконовите актове по прилагането му и определя срок за тяхното изпълнение.“.

§ 56. В чл. 97 след думите „14, ал. 4“ се добавя „и чл. 14а, ал. 4“ и думите „или не направи вноска съгласно чл. 21, ал. 1, т. 2“ се заличават.

§ 57. Член 98 се отменя.

§ 58. Член 100 се отменя.

§ 59. Създава се чл. 102а:

„Чл. 102а. На лице по чл. 59, ал. 1, което не представи в срок списъка по чл. 58, ал. 1, се налага глоба от 100 до 500 лв. или имуществена санкция от 1500 до 3000 лв.“

§ 60. Член 104 се изменя така:

„Чл. 104. (1) На собственик на отоплителна инсталация или инсталация за комбинирано отопление и вентилация по чл. 50, ал. 1 или на климатична инсталация по чл. 51, ал. 1, който не изпълни задължението си по чл. 52, ал. 2, се налага глоба от 150 до 200 лв. или имуществена санкция от 1500 до 2000 лв.

(2) На собственик на отоплителна инсталация или инсталация за комбинирано отопление и вентилация с полезна номинална мощност над 70 kW до 100 kW включително, който не изпълни задължението си по чл. 50, ал. 2, се налага глоба от 150 до 200 лв. или имуществена санкция от 1500 до 2000 лв.

(3) На собственик на отоплителна инсталация с единична номинална мощност над 100 kW, който не изпълни задължението си по чл. 50, ал. 2, се налага глоба от 1500 до 2000 лв. или имуществена санкция от 15 000 до 20 000 лв.

(4) На собственик на климатична инсталация с номинална електрическа мощност над 70 kW, който не изпълни задължението си по чл. 51, ал. 2, се налага глоба от 1500 до 2000 лв. или имуществена санкция от 15 000 до 20 000 лв.“

§ 61. В чл. 106 думите „собственик на“ се заличават, след думата предприятие се добавя „на собственик на“.

§ 62. Член 107 се променя така:

„Чл. 107. Със глоба от 500 до 1000 лв. или имуществена санкция от 3000 до 5000 лв. се наказва лице:

1. по чл. 63, ал. 1, което не изпълни задължението за представяне в агенцията на отчетите по чл. 63, ал. 3 в срока по чл. 63, ал. 4;

2. по чл. 63, ал. 8 което не изпълни задължението за представяне в агенцията на годишна информация по чл. 63, ал. 8 в срока по чл. 63, ал. 11.“

§ 63. В чл. 111 след думите „предписание“ се добавя „дадено в изпълнение на разпоредбите на този закон“, думите „по чл. 95, ал. 1, т. 1“ се заличават.

§ 64. В Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 1:

а) в т. 1 думите „ включително е вноски от задължените лица по чл. 14, ал. 4.“ се заличават.

б) създават се т. 40 - 43:

„40. „Представителна извадка със статистически значим дял“ е поднабор, отразяващ точно статистическата популация на мерките за икономии на енергия и позволяващ да се достигне до основателно надеждни заключения по отношение на доверието в съвкупността от мерки.

41. „Техническа сградна инсталация“ е техническо оборудване за отопление на помещения, охлаждане на помещения, вентилация, топла вода за битови нужди, вътрешно осветление, сградна автоматизация и управление, производство на електрическа енергия на място или комбинация от такива системи, включително системите, използващи енергия от възобновяеми източници, на дадена сграда или обособена част от сграда.

42. „Сградна система за автоматизация и управление“ е система, която обхваща всички продукти, софтуер и инженерни услуги, които могат да поддържат енергийно ефективно, икономично и безопасно функциониране на техническите сградни инсталации чрез автоматично управление и улесняване на ръчното управление на тези технически сградни инсталации.

43. „Отоплителна инсталация“ е комбинация от компонентите, необходими за осигуряване на начин на обработка на вътрешния въздух, който позволява температурата да се повишава.“

2. В § 2 в края се добавя „, Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност и Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 65. (1) Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на:

1. параграф 3, т. 3, § 4, § 5, т. 2, § 6, § 7, т. 3, § 8, т. 2, § 42, т. 4, § 54 влизат в сила от 1 януари 2021 г.;

2. параграф 7, т. 1 относно създаването на т. 3а в чл. 11, ал. 6 и т. 2 влизат в сила от 1 януари 2022 г.;

3. параграф 7, т. 1 относно създаването на т. 4а в чл. 11, ал. 6 влиза в сила от 1 януари 2023 г.

4. изискванията към техническите сградни инсталации регламентирани в параграф 25, т. 4 относно създаването на ал. 6 в чл. 31 се определят в срок до 2025 г.

(2) Информацията по чл. 11, ал. 6, т. 4а се предоставя на министъра на енергетиката на всеки две години след 1 януари 2023 г.

§ 66. В Закона за енергетиката Обн. ДВ. бр.107 от 9 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.18 от 5 Март 2004г., изм. ДВ. бр.18 от 25 Февруари 2005г., изм. ДВ. бр.95 от 29 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.65 от 11 Август 2006г., изм. ДВ. бр.74 от 8 Септември 2006г., изм. ДВ. бр.49 от 19 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.55 от 6 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Ноември 2008г., изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 2 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.54 от 16 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.97 от 10 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.35 от 3 Май 2011г., изм. ДВ. бр.47 от 21 Юни 2011г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 17 Юли 2012г., изм. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., доп. ДВ. бр.20 от 28 Февруари 2013г., доп. ДВ. бр.23 от 8 Март 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.59 от 5 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 6 Март 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.35 от 15 Май 2015г., доп. ДВ. бр.48 от 27 Юни 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.56 от 24 Юли 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.42 от 3 Юни 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.47 от 21 Юни 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.105 от 30 Декември 2016г., доп. ДВ. бр.51 от 27 Юни 2017г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 22 Декември 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 28 Декември 2017г., изм. ДВ. бр.7 от 19 Януари 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.38 от 8 Май 2018г., изм. ДВ. бр.57 от 10 Юли 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.64 от 3 Август 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.77 от 18 Септември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.83 от 9 Октомври 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.91 от 2 Ноември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 13 Декември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.41 от 21 Май 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.79 от 8 Октомври 2019г. се правят следните изменения и допълнения:

1. В параграф 1 на Допълнителни разпоредби се създава точка 28 б:

28б. „Краен ползвател" е физическо или юридическо лице, което купува топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за собствено крайно потребление, или физическо или юридическо лице, което се помещава в отделен имот от сграда - етажна собственост, която се снабдява с топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди от централен източник и когато продажбата на енергия се осъществява без индивидуален договор."

2. В Преходни и Заключителни разпоредби се правят следните допълнения:

1. създава се параграф § 32а :

§ 32а (1) Монтираните след 25 октомври 2020 г. средства по чл. 140, ал. 1, т. 1- 3 трябва да имат възможност за дистанционно отчитане.

(2) До 1 януари 2027 г. средствата по чл. 140, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3, които вече са инсталирани, но не са с възможност за дистанционно отчитане, трябва да бъдат преустроени така, че да осигуряват възможност за дистанционно отчитане или да бъдат заменени с уреди с възможност за дистанционно отчитане."

(3) В случаите, когато енергия за охлаждане за дадена сграда се подава от централен източник, обслужващ множество сгради или от районна охладителна система,

при топлообменника или при точката на доставка се монтира уред за измерване на изразходваната енергия за охлаждане.

(4) В сгради - етажна собственост, в които се доставя енергия за охлаждане от централен източник или от районна охладителна система, се инсталират индивидуални измервателни уреди за измерване на потребената енергия за охлаждане във всеки отделен имот.

(5) Считано от 25 октомври 2020 г., когато в сграда - етажна собственост всички инсталирани уреди за измерване на потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всеки отделен имот от сградата и/или топлинните разпределители са с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за потреблението въз основа на показанията на топлинния разпределител поне веднъж на тримесечие при поискване или в случаите, когато крайните ползватели са предпочели да получават електронни фактури, а в останалите случаи — два пъти годишно.

(6) Считано от 1 януари 2022 г., когато в сграда - етажна собственост всички инсталирани уреди за измерване на консумацията на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всеки отделен имот от сградата и/или топлинните разпределители са с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането въз основа на реалното потребление или за потреблението въз основа на показанията на топлинния разпределител поне веднъж месечно. Тази информация може да се предоставя и чрез интернет и да се актуализира толкова често, колкото това позволяват измервателните уреди и използваните системи.

2. създава се параграф § 326:

§326. При наличие на техническа осъществимост и икономическа целесъобразност спрямо потенциалното спестяване на енергия, средствата за търговско измерване по чл. 195, ал. 2 трябва да отразяват реалното потребление на природен газ и да дават информация за действителното време на потреблението.“